

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	alapképzés	Tagozat	nappali/levelezői	Tanév/félév	2023/2024
Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/семестр	II/3

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	A világirodalom története: A középkor világirodalma
Назва навчальної дисципліни	Історія зарубіжної літератури: Література Середньовіччя
Tanszék	Filológia Tanszék
Кафедра	Кафедра філології
Képzési program Освітня програма	014 Középfokú oktatás Magyar nyelv és irodalom 014 Középfokú oktatás Ukrán nyelv és irodalom 014 Középfokú oktatás Angol nyelv és irodalom 014.02 Középfokú oktatás Német nyelv és irodalom 014 Средня освіта (Мова і література угорська) 014 Средня освіта (Українська мова та література) 014 Средня освіта (Мова і література англійська) 014.02 Средня освіта (Мова і література німецька)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka) Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 4 Előadás: 30 Szeminárium/gyakorlat: 18 Laboratóriumi munka: - Önálló munka: 72 Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 30 Семінарські/практичні заняття: 18 Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 72
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím) Викладач(і) відповідальний(і) за	Csonka Tetyana, a filológiai tudományok kandidátusa, docens chonka.tetyana@kmf.org.ua Dr. habil. Beregszászi Anikó, docens beregsszaszi.aniko@kmf.org.ua Dr. Kész Margit, docens kesz.margit@kmf.org.ua Чонка Тетяна Степанівна, к.ф.н., в.о. доц.

викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	chonka.tetyana@kmf.org.ua Берегсасі Аніко Ф., доктор габіліт.доцент beregszaszi.aniko@kmf.org.ua Кейс Маргарита Ю. (к.ф.н.), доцент kesz.margit@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei Пререквізити навчальної дисципліни	A tantárgy felvételének előkövetelménye sikeres vizsga vagy szigorlat a következő tantárgyakból: Bevezetés az irodalomtudományba, Antik irodalom. Запропонована навчальна дисципліна є логічним продовженням курсів бакалаврського (першого) рівня вищої освіти: “Вступ до літературознавства”, “Антична література”.
A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei	A tantárgy célja, A Középkor világirodalma tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat az antikvitást követő majd ezer évet felölelő időszak irodalmának történetével, a kor irodalmi valamint művészeti irányzatainak alakulásával, a reprezentáns alkotóművészek élettörténetével, munkásságával. Meta викладання навчальної дисципліни: Метою предмета “Література Середньовіччя” є ознайомлення студентів з розвитком літератури середньовіччя, літературних та мистецьких напрямків, їх представників та їхньої творчості. A tantárgy fő feladata: – az irodalmi alpműveltség építése – az középkor hatásmechanizmusának bemutatása – a vallásos és világi irodalom együtthatásának bemutatása – elméleti jártasság kialakítása – a középkor művészetére jellemző irodalmi alapformák, műfajok, motívumok befogadása, értelmezése – professzionális olvasóvá nevelés Основні завдання вивчення дисципліни: – розвиток теоретичної компетентності, – розвиток здатності студентів до аналізу творів, – навчити студентів бути професійними читачами, – розвиток здатності студентів надавати коректну відповідь шляхом попереднього або повторювального виконання асоціативних завдань, пов’язаних з тією чи іншою темою. Kialakítandó kompetenciák/Компетенції: Загальні компетентності (ЗК) ЗК 9 – Цінування мультикультурності та повага до неї. ЗК 10 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 12 – Розвиток навиків міжособистісного сприймання студентів з урахуванням особливостей релігійної, етнічної, мовної приналежності, соціальної незахищеності особистості тощо. ЗК 13 – Формування і розвиток у студентів навиків чутливості до соціальних проблем.

**Анотація дисципліни,
мета та очікувані
програмні результати
навчальної дисципліни,
основна тематика
дисципліни**

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 1 – Здатність аналізувати мовні одиниці на основі відповідних лінгвістичних методів.

ФК 2 – Здатність розуміти мову як особливу знакову систему, її природу та функції, генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний та інші рівні мови.

ФК 3 – Здатність демонструвати знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 8 – Здатність розуміти сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

ФК 10 – Здатність збирати й аналізувати, систематизувати та інтерпретувати мовні факти, інтерпретувати та перекладати тексти.

ФК 11 – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 14 – Здатність самостійно аналізувати мовний і літературний матеріал та робити висновки.

Програмні результати навчання

ПРН 1 – Використовувати угорську мову в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні.

ПРН 2 – Аналізувати головні тенденції історичного розвитку угорського народу, аргументувати свої погляди на дискусійні моменти з історії Угорщинита сучасного суспільного життя.

ПРН 3 – Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідні дані з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 7 – Застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань.

ПРН 8 – Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

ПРН 12 – Здатність управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.

ПРН 14 – Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 15 – Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Főbb témakörök/ Основна тематика

A Biblia. Az Ószövetség. Az Ószövetség történelmi jellegű művei: Az Újszövetség

Az ókeresztény irodalom. A kánon. Az apokrif iratok. A mártírárták. A latin nyelvű apologetika

	Szent Ágoston, a kereszténység legnagyobb filozófusa. Vallomásai, Isten városáról, A keresztény tanításról. Vitairatai Szent Ambrus, a latin himnuszköltészet megteremtője A bizánci irodalom Az arab és perzsa kultúra. A Korán, Az Ezeregyéjszaka (Alf Laila Va Laila) meséi A perzsa költészet. Firdouszi: Királyok könyve. Omár Khájjám költészetének fő motívumai. Hafiz, a bor és a szerelem költője. A ghazel Középkori színjátszás Világi epikus irodalom. A hősi epika. Kalevala, Ének Igor hadáról A lovagi kultúra és irodalom. Lovageposz. Roland-ének, Nibelung-ének. Lovagregény. Trisztán és Izolda. Trubadúrlíra. Walter Von Der Vogelweide költészete Vágánköltészet. Carmina Burana. Dante élete és munkássága. Isteni színjáték – a középkor enciklopédiája Villon életpályája, jelentősége Загальна характеристика Біблії Середньовічна релігійна література. Клерикальна література Апокрифічна література. Есхатологічна література. Патристика – патрологія. Агіографія Попередник ренессансу, протестантизму та сучасної думки - Св. Августин Загальна характеристика Корану Середньовічна література Сходу Із персько-таджицької лірики. Рудакі. Омár Хайям. Гафіз . Із китайської лірики . Лі Бо . Ду Фу Розвиток середньовічного театру. Зміст та жанри середньовічної драми Ранні форми середньовічної епіки. Кельтський епос. Ісландські саги. Едична поезія. Поема про Беовульфа. Класичний середньовічний епос. Французький героїчний епос. Іспанський героїчний епос. Німецький героїчний епос Лицарська поезія середньовіччя. Лицарство як особливе явище середньовічного життя. Поезія трубадурів. Міннезанг. Лицарський роман. Відмінності між героїчним епосом та куртуазним романом. Розвиток бретонського циклу західноєвропейського лицарського роману XII ст. Куртуазний роман другої половини XII ст. тематичні цикли, особливості поезики лицарського роману. Роман про Трістана та Ізольду Тематика та поезика лірики провансальських трубадурів Початок нової ери. Данте Аліг'єрі Поезія вагантів та голіардів. Творчість Франсуа Війона
A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	A félévet vizsga zárja. A gyakorlati munkák teljesítésével maximálisan 50 pont szerezhető. A vizsga 50 pontot ér. A félév során maximálisan 100 pont szerezhető. Завершується курс екзаменом. Практичні роботи оцінюються максимально 50 балами. Екзамен оцінюється максимум 50 балами. Протягом семестру можна набрати всього 100 балів.
A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények Інші інформації про дисципліни (політика	A tantárgyhoz kapcsolódó online felület (Google Classroom) belépési kódjai: <i>Nappali:</i> Коди доступу до онлайн-платформи “Google Classroom”:

дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)	<i>Денна:</i>
A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	Szerb Antal: A világirodalom története, Magvető Kiadó, Budapest, 2021. Korábbi kiadás: https://mek.oszk.hu/14800/14872/ Fűzfa Balázs irodalomtankönyvei, Krónika Nova Kiadó, 2008 https://mek.oszk.hu/20500/20543/ Gerencsér Ferenc szerk.: Ki kicsoda a világirodalomban? Tárogató Könyvek, 2000. Gintl Tibor-Schein Gábor: Az irodalom rövid története. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2008. Hans Peter Von Peschke: A középkor, Tessloff És Babilon Kiadói Kft., 2008 Pál József (főszerk.): Világirodalom. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2005. https://mersz.hu/kiadvany/8/dokumentum/info/ Гуревич А. Средневековый героический эпос германских народов [Електронний ресурс]. Давиденко Г.І., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 248 с. Качуровський І. Генерика і архітектоніка. Книга 1: Література європейського середньовіччя Ковбасенко Ю.І. Література Середньовіччя. Посібник для учителів і студентів. КИЇВ – 2014. Література західноєвропейського середньовіччя /під. ред. Висоцької Н.О.: Навчальний посібник для студентів гуманітарних факультетів з курсу “Історія зарубіжної літератури”. - Вінниця, НОВА КНИГА, 2003. – 464 с. Літературознавчий словник-довідник за ред. Галича О. – К., 2006. Пащенко В. Перлина героїчного епосу Франції/ В.Пащенко // Джерело: Пісня про Роланда. К.: Либідь, 2003. Режим доступу: https://litlife.club/books/148266/read Помазан, Ігор Олександрович. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття: підруч. для студ. ф-ту «Референт-перекладач» / І. О. Помазан; Нар. укр. акад., [каф. українознав.]. – Х. : Вид-во НУА, 2010. – 112 с. Рубанова Г.Л. Історія світової літератури. Західноєвропейське Середньовіччя (3-14ст.). – Л., 2004.